

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@rivm.nl>
Sent: Tue, 1 Apr 2025 14:39:29 +0200
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@cbs.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@cbs.nl>
Subject: RE: OS mest

[Externe email]

Hoi 5.1.2.e

In de CRT (common reporting tables, tot vorig jaar CRF) is er een tabel waarin de hoeveelheden mest per manure management system moeten en staan en de gemiddelde VS excretie per dier. Op basis van deze tabel kon de reviewer de methaan emissie niet precies terugrekenen. Hij heeft niet naar pluimvee gekeken dus dat scheelde wel.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

From: 5.1.2.e <5.1.2.e@cbs.nl>
Sent: dinsdag 1 april 2025 11:31
To: 5.1.2.e <5.1.2.e@rivm.nl>
Cc: 5.1.2.e <5.1.2.e@cbs.nl>
Subject: RE: OS mest

Hoi 5.1.2.e

Ik neem het op als verbeterpunt.

Vraagje van mij: wat was precies de vraag van de reviewer die aanleiding was tot jouw speurtocht? Dit kan ons inzicht geven in mogelijk andere inconsistenties tussen onderdelen.

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@rivm.nl>
Verzonden: woensdag 19 maart 2025 16:08
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@cbs.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@cbs.nl>
Onderwerp: RE: OS mest

[Externe email]

Hoi 5.1.2.e

Helaas is de reviewer het hier niet mee eens, in de reeks 1990-2022 zorgt het voor een onderschatting van 6000 kg methaan in 2022. Kan je dit punt opnemen in de lijst met verbeterpunten voor de levering van definitieve cijfers 1990-2024?

Voor pluimvee zie nemabasis tab ch4-manure. In cel c27 wordt bijvoorbeeld rekening gehouden met mestbewerking bij vleesvarkens, bij pluimvee zit dit niet, ook niet in regel 91-95 (vaste mest pluimvee). In nemaReken tab ch4 mest en pensfermentatie wordt de emissie berekend met aantal dieren * aandeel mesttype * EF

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

From: 5.1.2.e <5.1.2.e@cbs.nl>
Sent: dinsdag 18 maart 2025 15:14
To: 5.1.2.e <5.1.2.e@rivm.nl>
Cc: 5.1.2.e <5.1.2.e@cbs.nl>
Subject: RE: OS mest

Hoi 5.1.2.e

Na enig staren naar de formule herinner ik me dat één van jouw voorgangers, 5.1.2.e een correctie heeft bedacht voor het aandeel dunne mest in de stal via vaste mest bij onbeperkt weiden. Het vermoedelijke idee erachter was dat vaste mest voorkomt bij systemen met onbeperkt weiden. Deze vaste mest wordt geproduceerd tijdens opstallen in het weideseizoen en zorgt voor een iets andere verdeling van dunne mest over stal en weide.

Bij de toevoeging van mestbewerking aan NEMA is hier niet meer aan gedacht en gewoon het aandeel dunne mest in de jaarexcretie toegepast. Voldoende nauwkeurig voor dit onderdeel denk ik.

Heb je een verwijzing naar sheets/tabbladen/regels voor OS pluimvee?

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@rivm.nl>
Verzonden: woensdag 12 maart 2025 13:24
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@cbs.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@cbs.nl>
Onderwerp: OS mest

[Externe email]

Hallo 5.1.2.e en 5.1.2.e

Naar aanleiding van een reviewvraag heb ik naar de OS verdeling over de verschillende manure management systems gekeken. Hierbij vielen mij twee dingen op:

In **nema basis** tab **Mestbewerking** regel **42** wordt de hoeveelheid OS berekend die naar mestscheiding gaat. Voor de fractie dunne mest gebruikt de formule de fractie dunne mest uit tabblad mesttype. Voor vergiste mest regel **56** hetzelfde.

In **nema reken** tab **CH4-mest en pensfermentatie** regel 9 wordt de fractie dunne mest berekend met de formule: 'Stal en weide'!H8/('Stal en weide'!H8+'Stal en weide'!H65).

Deze twee fracties dunne mest zijn niet hetzelfde, wat is de juiste fractie?

OS pluimvee

De hoeveelheid OS in pluimveemest op basis van dieraantal * OS excretie is niet hetzelfde als de hoeveelheid OSdun + OSvast + OS bewerkt. De hoeveelheid OS in bewerkte mest wordt niet afgetrokken van de mest in stallen in tegenstelling tot bij de varkens en koeien.

Welke OS excretie klopt?

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

From: 5.1.2.e
Sent: vrijdag 21 februari 2025 16:00
To: '5.1.2.e' <5.1.2.e@cbs.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@cbs.nl>
Subject: RE: mestbewerking vleeskalveren

Hallo 5.1.2.e

Helder, ik zal een korte notitie schrijven over de kalvergierzuivering zodat de taakgroep een keuze kan maken.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

From: 5.1.2.e <5.1.2.e@cbs.nl>

Sent: woensdag 19 februari 2025 15:48

To: 5.1.2.e <5.1.2.e@rivm.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@cbs.nl>

Subject: RE: mestbewerking vleeskalveren

Hoi 5.1.2.e

Vanaf het begin van de tijdreeks gaan we bij kalvergierzuivering voor de berekening van N-verliezen uit van de netto N-aanvoer bij de SMG. Later is de mestbewerkingsmodule toegevoegd waarbij we voor de correctie van de overige N-verliezen uit opgeslagen mest uitgaan van de aanvoer op basis van P2O5 voor mestscheiding en mestvergisting omdat we P2O5 betrouwbaarder vonden als indicator voor de mestaanvoer dan N en we ook CH4-emissie moeten berekenen uit mestbewerking en -verwerking. Voor kalvergierzuivering is de consequentie een niet-logische verschillende N-aanvoer. Voor de andere mestsoorten met verschillende vormen van mestbewerking en -verwerking wordt de P2O5 in de aangevoerde mest opgeteld. Dit is ook niet helemaal juist omdat een deel van de technieken overlapt, bijvoorbeeld vergisting en daarna scheiding.

De mestbewerkingsmodule is een aantal jaren geleden opgenomen en daarna niet meer aangepast. In de tg is aanpassing al meerdere keren aan de orde geweest en daar is het bij gebleven. Voor kalvergierzuivering zou het verschil opgeheven kunnen worden door een keuze te maken.

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@rivm.nl>

Verzonden: dinsdag 18 februari 2025 12:38

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@cbs.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@cbs.nl>

Onderwerp: mestbewerking vleeskalveren

[Externe email]

Hallo 5.1.2.e en 5.1.2.e

Voor de NIR moet ik de N2O emissies per manure management system rapporteren (dunne mest, vaste mest, bewerking etc). Hierbij viel het mij op dat in NEMA twee verschillende hoeveelheden kalvermest (in kg N) bewerkt worden.

- In nema-basis, tab mestbewerking staat een hoeveelheid van 750 000 kg N (cel c64)
- In nema reken, tab stal en weide wordt de hoeveelheid dunne mest waarvoor N2O emissies worden berekend uit stal en opslag verminderd met het aandeel mest dat naar bewerking gaat op basis van P2O5 ($17\% * 6070715 = 1\,032\,022$ kg N) (cel c2122)

Klopt het dat hier een foutje zit?

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

www.rivm.nl De zorg voor morgen begint vandaag

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

www.rivm.nl/en Committed to health and sustainability

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

www.rivm.nl *De zorg voor morgen begint vandaag*

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

www.rivm.nl/en *Committed to health and sustainability*

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

www.rivm.nl *De zorg voor morgen begint vandaag*

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

www.rivm.nl/en *Committed to health and sustainability*

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

www.rivm.nl *De zorg voor morgen begint vandaag*

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

www.rivm.nl/en *Committed to health and sustainability*